

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 20 maja 2020 r.

Pozycja 141

POSTANOWIENIE z dnia 15 stycznia 2020 r. Sygn. akt Ts 131/18

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Zbigniew Jędrzejewski,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej FTK Spółki z o.o. w upadłości likwidacyjnej w sprawie zgodności:

- 1) art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz. U. Nr 60, poz. 535, ze zm.) w zakresie, w jakim „przewiduje jedynie możliwość wysłuchania dłużnika”,
- 2) art. 27 ust. 1 ustawy przywołanej w punkcie pierwszym w zakresie, w jakim „przewiduje jako zasadę rozpoznawanie spraw o ogłoszenie upadłości na posiedzeniu niejawnym”,
- 3) art. 51 ust. 2 ustawy przywołanej w punkcie pierwszym w zakresie, w jakim „przewiduje skuteczność i natychmiastową wykonalność postanowienia o ogłoszeniu upadłości”,
- 4) art. 33 ust. 2 i 3 ustawy przywołanej w punkcie pierwszym w zakresie, w jakim „wyłączają możliwość wniesienia nadzwyczajnych środków zaskarżenia”

z art. 21 oraz art. 22 w związku z: art. 64 ust. 1 i 2, art. 32 ust. 1 i 2, art. 45 ust. 1, art. 77 ust. 1 i 2, art. 78 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

1) nadać skardze konstytucyjnej dalszy bieg w zakresie, w jakim kwestionuje zgodność art. 30 ust. 1, art. 27 ust. 1 oraz art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz. U. Nr 60, poz. 535, ze zm.) z art. 21 oraz art. 22 w związku z: art. 64 ust. 1 i 2, art. 32 ust. 1 i 2, art. 45 ust. 1, art. 77 ust. 1 i 2, art. 78 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;

2) odmówić nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu w pozostałym zakresie.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 24 sierpnia 2018 r. (data nadania) FTK Spółka z o.o. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w K (dalej:

skarżąca), reprezentowana przez adwokata ustanowionego pełnomocnikiem z wyboru, wystąpiła z żądaniem na tle następującego stanu faktycznego.

Sąd Rejonowy w L. z siedzibą w Ś. IX Wydział Gospodarczy dla spraw upadłościowych i restrukturyzacyjnych, postanowieniem z 23 stycznia 2018 r. (sygn. akt [...]), po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym sprawy z wniosku wierzyciela Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. z siedzibą w W., ogłosił upadłość skarżącej.

Na to postanowienie skarżąca wniosła zażalenie do Sądu Okręgowego w L. IX Wydział Gospodarczy, który oddalił zażalenie postanowieniem wydanym na posiedzeniu niejawnym 22 maja 2018 r. (sygn. akt [...]).

Przedmiotem skargi jest zarzut naruszenia – wskutek zastosowania przez sąd kwestionowanych w skardze przepisów ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz. U. Nr 60, poz. 535, ze zm.; obecnie: Dz. U. z 2019 r. poz. 498, ze zm.; dalej: u.p.u.), wynikającego lub wynikającej z:

- 1) art. 21 Konstytucji – „zasady ochrony własności”,
- 2) art. 22 Konstytucji – wolności gospodarczej przez ograniczenie „możliwości pełnego udziału w postępowaniu upadłościowym stron tego postępowania, a w szczególności dłużnika”,
- 3) w związku z art. 64 ust. 1 i 2 Konstytucji – „prawa do własności i warunków do równego traktowania podmiotów, którym prawo to przysługuje”,
- 4) w związku z art. 32 ust. 1 i 2 Konstytucji – prawa skarżącej „do równego traktowania przez władze publiczne i zakazu dyskryminacji z jakiegokolwiek przyczyny, polegające na ograniczeniu jej pozycji prawnej i bezzasadnym uprzywilejowaniu podmiotów kierujących wnioskami o ogłoszenie upadłości”,
- 5) art. 45 ust. 1 Konstytucji – „prawa do sprawiedliwego i jawnego rozpoznania sprawy”,
- 6) art. 77 ust. 1 i 2 Konstytucji – prawa do wynagrodzenia szkody, jaka została wyrządzona skarżącej przez niezgodne z prawem działanie organu władzy publicznej,
- 7) art. 78 Konstytucji – zasady dwuinstancyjności postępowania przez „wprowadzenie zasady natychmiastowej wykonalności pierwszo-instancyjnego orzeczenia o ogłoszeniu upadłości”.

Skarżąca wskazała, że na podstawie art. 27 ust. 1 u.p.u. postanowienie o ogłoszeniu upadłości wydano na posiedzeniu niejawnym bez udziału spółki, której wniosek dotyczy, ponieważ zgodnie z art. 30 ust. 1 u.p.u. wysłuchanie dłużnika może nastąpić jedynie wyjątkowo. Postanowienie to stało się skuteczne i wykonalne z dniem jego wydania (art. 51 ust. 2 u.p.u.). Natomiast kwestionowany art. 33 ust. 2 i 3 u.p.u. uniemożliwia skarżącej wniesienie od postanowienia Sądu Okręgowego skargi kasacyjnej lub skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Zdaniem skarżącej, została ona pozbawiona swoich konstytucyjnych wolności i praw w postępowaniu o ogłoszenie jej upadłości.

Zarządzeniem sędziego Trybunału Konstytucyjnego z 1 sierpnia 2019 r., skarżąca – na podstawie art. 61 ust. 3 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072, ze zm.; dalej: u.o.t.p. TK) – została wezwana do usunięcia braków formalnych skargi konstytucyjnej. Pismem z 14 sierpnia 2019 r. (data nadania) skarżąca – dochowując przewidzianego prawem terminu – odpowiedziała na doręczone jej zarządzenie.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje.

1. Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p. TK), skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym. Na

etapie wstępnej kontroli Trybunał Konstytucyjny bada, czy skarga spełnia przesłanki, o których mowa w art. 79 ust. 1 Konstytucji oraz w przepisach u.o.t.p. TK.

2. Skarga konstytucyjna w części, w jakiej kwestionuje konstytucyjność art. 30 ust. 1, art. 27 ust. 1 oraz art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz. U. Nr 60, poz. 535, ze zm.; obecnie: Dz. U. z 2019 r. poz. 498, ze zm.; dalej: u.p.u.) spełnia wymogi formalne wynikające z art. 79 ust. 1 Konstytucji oraz z przepisów u.o.t.p. TK w stopniu uzasadniającym nadanie jej dalszego biegu.

Skarżąca wyczerpała przysługującą jej drogę prawną, ponieważ postanowienie Sądu Okręgowego w L. IX Wydział Gospodarczy z 22 maja 2018 r. (sygn. akt [...]) było ostatecznym orzeczeniem wydanym w sprawie objętej wniesioną skargą (art. 79 ust. 1 Konstytucji). Dochowany został również trzymiesięczny termin wniesienia skargi konstytucyjnej (art. 77 ust. 1 u.o.t.p. TK). Skarżąca udokumentowała datę doręczenia tego orzeczenia (art. 53 ust. 1 pkt 5 u.o.t.p. TK), od którego nie wniesiono nadzwyczajnego środka zaskarżenia (art. 53 ust. 1 pkt 6 u.o.t.p. TK).

Skarga przedstawia stan faktyczny sprawy (art. 53 ust. 1 pkt 4 u.o.t.p. TK) oraz argumenty uprawdopodobniające zarzut naruszenia – skutek zastosowania art. 30 ust. 1, art. 27 ust. 1 oraz art. 51 ust. 2 u.p.u. – konstytucyjnych praw i wolności skarżącej (art. 53 ust. 1 pkt 1-3 u.o.t.p. TK). Skarga nie jest też oczywiście bezzasadna (art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p. TK).

Skargę konstytucyjną złożył w imieniu skarżącej adwokat, który załączył stosowne pełnomocnictwo szczególne (art. 44 ust. 1 i art. 53 ust. 2 pkt 3 u.o.t.p. TK).

Dlatego, na podstawie art. 61 ust. 2 u.o.t.p. TK, Trybunał Konstytucyjny nadał dalszy bieg skardze konstytucyjnej w zakresie, w jakim kwestionuje konstytucyjność art. 30 ust. 1, art. 27 ust. 1 oraz art. 51 ust. 2 u.p.u.

3. W części, w jakiej skarżąca kwestionuje konstytucyjność art. 33 ust. 2 i 3 u.p.u. w zakresie, w jakim „wyłączają możliwość wniesienia nadzwyczajnych środków zaskarżenia”, skarga nie spełnia wskazanego w art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p. TK wymogu określenia kwestionowanego przepisu aktu normatywnego, na podstawie którego ostatecznie orzeczono o konstytucyjnych wolnościach lub prawach skarżącej.

Zgodnie z art. 33 ust. 2 i 3 u.p.u., od postanowienia sądu drugiej instancji nie przysługuje ani skarga kasacyjna, ani skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia.

Postanowieniem Sądu Okręgowego – wskazanym w skardze jako ostateczne orzeczenie wydane w sprawie objętej wniesioną skargą – oddalono zażalenie skarżącej na postanowienie Sądu Rejonowego o ogłoszeniu jej upadłości. Postanowienie Sądu Okręgowego nie dotyczyło prawa do wniesienia skargi kasacyjnej lub skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Z tego względu art. 33 ust. 2 i 3 u.p.u. nie stanowiły podstawy tego postanowienia (zob. postanowienie pełnego składu z 10 marca 2015 r. sygn. SK 65/13, OTK ZU nr 3/A/2015, poz. 35).

Dlatego, na podstawie art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p. TK, Trybunał Konstytucyjny odmówił nadania dalszego biegu skardze w zakresie, w jakim kwestionuje konstytucyjność art. 33 ust. 2 i 3 u.p.u.

4. W tym stanie rzeczy Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p. TK skarżącemu przysługuje prawo do wniesienia zażalenia na pkt 2 powyższego postanowienia, w terminie 7 dni od daty jego doręczenia.